

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmentlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratot nem adtnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilvántartásban minden garmond sor díja 20 kr.

HIRDETÉS DÍJA
Hivatalos hirdetéseknek: Minden szó után 1 kr. Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy díszbetűkkel vagy körzettel ellátott hirdetésekért természetesen minden négyzet centim. után 3 kr. számítottatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Lesz még szőlő, lágy kenyér! . . . .

Tarcsal, 1894. nov. 28.

E szavakkal köszöntött a napokban, Ujhelyben jártomkor, a mindenfelé megindult szőlőfelújítási mozgalmakra célozva, egy jó kedélyéről s humoráról általánosan ismert öreg ur.

Valóban a folyó év őszén oly élénk felújítási igyekezetet tapasztalhatunk Hegyaljánkon, hogy ma már minden tulás nélkül remélhetjük, hogy végre az elpusztult szőlőkincsek reorganizációjának nagy munkája vidékünkön is kilép a félnél próbálgatások s meddő tanakodások szűk és áldatlan köréből s kellő megizmosodással a komoly vállalkozások terére jut.

Amilyen orvendetes azonban e jelenség általános magán és közgazdasági szempontokból, épen olyan szomorú volna s következményeiben végtelen káros, ha e mozgalom iránya s céljai nem egészen úgy haladnának és fejlődnének, mint azt Hegyaljánk jól felfogott érdekei kívánják s mint azt a szőlőszeti ismeretek és telepítési tapasztalatok helyesen elénk írják.

Pedig nem tagadhatni, hogy ilyen tényezővel találkozhatunk; különösen, hogy termelőink még mindig sokkal több tört engednek telepítésük irányának és módjának megszabásánál egyéni előszeretettüknek, jóhiszemű, de igazolhatatlan egyéni felfogásuknak, mintsem azt a fenti szempontból nyugodt közönyvel vehetnénk.

Szőlőink régebbi rendszerű gazdasági és telepítési szervezetének, jól tudjuk, hogy tetemes hibái és hiányai voltak; másodszor a filoxera gyászos, de kétségkívül helyesen felhasználható alkalmat teremtett részükre, hogy ezen hibákat és hiányokat újonnan telepítendő szőlőinkből kiközösölhetjük; nem szabad tehát engedni, hogy a tenger anyagi veszteség mellett még ezen kis rekompenciációt is elszalasztjuk.

Mindezek folytán engedjék meg e lap tisztelt olvasói, hogy figyelmeztethessem Hegyaljánk szőlőbirtokos közönségét egy pár oly momentumra, melyek a cimbén hivatkozott örömi tréfás megjegyzés, komoly teljességének, nézetem szerint, elengedhetetlen feltételét képezik.

Engedelműkből az előmunkálatok végzésénél kezdem megjegyzéseimet.

Azt már szélteben tudjuk, hogy az új szőlőtelepítés helyesen keresztülvive komplikáltabb s

meglehetősen költséges művelet, ily műveletet pedig lehetetlen helyesen és okszerűen terv nélkül végezni. Mégis azt látom, hogy eddig tervet telepítőink alig egy-ketten készítettek, azért a nagyobb rész tulajdonképpen sohasem tudja mit akar s hova szándékozik kijutni.

Ez nem jól van így. Ajánlom tehát, hogy mielőtt valaki szőlőtelepítéshez kezdene, mindenképp előtte próbagödörök ásásával vizsgálja meg, hogy lehetséges lesz-e legalább 60-70 cm-re (ha mélyebbre, annál jobb) megforgatni a szőlőjének talaját, mert tudjuk, hogy a forgatott föld az amerikai szőlők diszjézésének elengedhetetlen feltétele, mi nélkül meddő leend minden további kísérletünk.

Ha azután ilyen próbagödörök által (melyek még szőlővételeknél is igen jó utbaigazítók) tájékozást nyertünk szőlőnk használható részének kiterjedése felől, ezt az alkalmasnak talált részt lehetőleg mérjük sőt lejméretessük is fel s a kapott térképen készítsük el építendő szőlőnknek térképi képmását a helyzeti viszonyokhoz képest, azon már előre gondosan kijelölve a présház, rakodó, utak, forduló stb. helyét, az egyes táblák nagyságát, a sorok beosztását, a táblák rendeltetési célját s így tovább. Mindezek megtörténte után pedig készítsük el az egész vállalkozásnak megközelítő költségvetését. Így azután világosan fog előtünk állni egész tervbe vett műveletünk s a terv nyomán minden percben tisztában leszünk egy a további teendő sora és mikéntje felől, mint a kivitelhez egy-egy munkálatnál szükséges pénzösszeget illetőleg.

Ha ez megtörténik, nem fogjuk többé látni azt a sok félbe maradt próbalkozást, összevisszatelepítést, görbe sort és célszerűtlen helybeosztást, mint azzal ma (szerencsére még a kezdetek-kezdetén) szélteben találkozhatunk.

En már többször említettem s most újból kijelentem, hogy a vezetésem alatt álló iskola személyzete kötelességének ismeri ily terveknek bárki részére is ingyen elkészítését, ha a telep térképét rendelkezésére bocsájtják; de a jövő évtől kezdve igyekezni fogok módját ejteni annak is, hogy esetleg a felmérést és a térképkészítést is közvetítsük. Ki megpróbálja tanácsomat követni, meg fogja látni, hogy az mennyire megkönnyíti feladatát s mennyire tisztázza gazdasági helyzetét.

Egy további dolog, amit kifogásolnom kell, az, hogy egyesek minden áron maguk akarják

előállítani és pedig magában a hegyi szőlőben a betelepítéshez szükséges fásótványokat is.

Kötelességem figyelmeztetni szőlőtermelőinket, hogy ez igen drága vállalkozás lesz, mert ami szőlőnk köves, vagy túlkötött talaja s aszályos, kedvezőtlen fekvése nem ótványtermelésre való. A zöldotást helybe kiültetett alanyokon igenis még végezteni lehet, de ezt is csak már jól megerősödött hajtásokba (s nem holmi egy két éves vékonyságba) magában a szőlőben is, de fásótványokat eredménynyel már csak televény gazdag, állandóan nyirkos, laza, tiszta földben (legcélszerűbben iszapföldben) készíthetünk.

Sok szőlőben tapasztaltam továbbá a nyár folyamán, hogy túlzottan rövid karót használtak, nem elég gondosan kötöztek és kapáltak, néhol pedig, hogy már egész fiatal korban zöldotásokkal nyomorgatják a szegény amerikai ültetvényeket.

Óva intem termelőinket, hogy amint az előmunkálatokon, úgy a rendes fentartó munkákon, karókon stb. se takarékoskodjanak, mert az új viszonyok megkövetelte belterjes szőlőművelésnél az ilyféle takarékoság a legnagyobb pazarlás s viszont a legkifogástalanabb munkálatok lesz látványos költségessége mellett is mégis a legtakarékosabb s legjövődelműbb szőlőtermelési eljárás. Az ótási műveletnek kénytelen közbeillesztésével, ugyanis, a szőlőművelés egy csapásra valóságos kertműveléssé alakult at, azt pedig mindenki tapasztalásból tudja, hogy a kertészkedés csak gondos belterjes kezelés mellett jár eredménnyel, különben pedig talán lesz ugyan kertünk, de jövedelmet utána ugyan soha nem látunk.

A jövő szőlőművelése megszűnt lenni pusztá gazdálkodás; egyben vállalkozássá is lett, mely tetemes tőkebefektetést is kíván, mint akár egy disz- vagy konyhakertészeti kereskedelmi telep; az ily vállalkozás pedig csak virágzó tenyészet biztosította gazdag termésekben s gyors tőkeforgásban adja meg a kívánt jövedelmét. Igen de ez meg csak úgy lehetséges ha a termelt növények tenyészetének minden feltételét kifogástalanul megadjuk; mert p. u. végeztessük bár a legjobban a forgatást, ültessük a legkifogástalanabb ótványokat, verjük mellé a legszebb karókat stb. csak p. u. egy kapálással adjunk kevesebbet, mint az szükséges volna, vagy kapáljunk ugyan kifogástalanul, stb. de kötözünk hiányosan a hajtá-

Nem tudni meg, hogy mámor, illat, bor s leány Illuzió, család álom csupán,
Hogy egy igaz csak, — az a fájdalom,
Mit érez, aki szétnevez józanon? . . .

Buza Barna.

Érdekességek Kináról és Japánról.

— Közli: Kende Antal. —

Ismeretes az újságolvasó-közönség előtt a »mennyei birodalom« és »a felkelő nap országának« lakosai közt kitört, következményeiben éppen nem kicsinylendő háború. Ez a háború, méltó teljes figyelmünkre, mert az az ifjú erővel előretörő haladásnak a csökönnyös maradiság ellen való küzdelme, — a bátor és lovagias szellemű japánoknak harca a kufár szellemű, a hihetetlenségig gyáva kínaiakkal, — egy aránylag kis országnak bámulatraméltó tusája a keleti tengereken való hegemoniáért — egy minden ízében elfogult, kapzsi, lomha és magával tehetetlen tömeg ellen. Nem csoda tehát, hogy az európai szellemet oly módon nyelő Japán teljes rokonszenzünket bírja.

A szűkszavú távirati jelentések szerint eddig a japánok több szárazföldi és tengeri útközetet nyertek meg. Legújabbban Port-Arthur foglalták el, melynek Pekingre való fontossága olyan, mint a Kronstadté Szentpétervárra nézve. És valószínű, hogy, bár Peking roppant erős falakkal van körítve, mégis a japánok odaérve oly lealázó békefeltételeket fognak diktálni, mint 16 esztendővel ezelőtt az oroszok a törököknek, mikor Konstantinápolyig jutottak. A teljes lealázástól meg-

mentették akkor Törökországot a külső hatalmak. Vajjon megmentik-e Kinát is? Nem valószínű.

De a politikától eltérve önként tollunk hegyére tolu az a kérdés: hogyan is lehetséges az, hogy egy 35-36 millió lakossal bíró, Magyarország nál is kisebb területű állam meg meri támadni a világ legnépesebb (mintegy 430 millióny) és egyik legnagyobb államát? És hogyan lehetséges az, hogy harcait győzelmesen is vívja meg?

Felvilágosítással szolgálhat nekünk erre az említett országokról szóló minden nagyobb, tudományos értékű mű.

Tudni kell, hogy Japánban a mi lovagkorunkhoz több tekintetben hasonló lovagkor csak nemrég tűnt le. A nemesség fia ép úgy gyakorolták magukat gyermekségüktől fogva a fegyverforgatásban, mint gyakorolták nálunk Európában a középkor századaiban. Hogy a baráti szolgálat, az alattvalói hűség iránti érzék, (Japán 1868-ig hűbér-állam volt), a becsületértzetből kifolyó nagy kötelességtudás mennyire volt és van kifejlődve: azt talán legjobban bizonyítja a *hara-kiri* és az a számtalan megható történet, mely mindig új marad, mert a nemzet szent kegyelete folyton ismételteti őket a szinpadokon. Századokon át tartó és apáról fiúra szálló pompás fegyverek és vasöltözetek féltékenyen őriztetnek egyes családok fegyvertárában; de könnyen szerezhetők meg antikváriusok üzletéből is. Látjuk tehát, hogy a katonai, a hős szellemet itt ébreszteni nem kell, mert az a japán nép vérében *megvan*.

De van még egy másik, nem kevésbé fontos és a szó szoros értelmében döntő dolog. A hatalmas amerikai Egyesült-Államok és főként az

TÁRCA.

Mi jobb?

— A Zemplénc eredeti tárcája —

Mi jobb? sokáig élni boldogan,
Örülni szép tavaszoknak, napsugárnak,
Élvezni illatát minden virágnak,
Mindig derült ég alatt élni,
Amit kívánunk, mind elérni,
Elégedettnek lenni a világgal,
Nem kérdeni, minek van és ki által,
Szeretni boldogan, sokáig,
Mig nagyra nőnek unokáink,
S mi elmegyünk, pihenni szépen
Csendes, nyugalmas sir ölében?

Vagy élni élvezetben és gyönyörben,
Bortul, leánytul ittasan,
S nem kérdeni, mig a perc tovaröppen,
Hogy a halál után mi van?
Mámor kódén át nézni a világot,
Szívünkben egyre szítani a lángot,
Mely gyorsan éget és hamar megöl,
De pusztítása égi kéz, gyönyör?
S mikor legédesebb a csók,
Legszebb a bornak mámore,
Mély álomba merülni — és
Nem kélni fel többé soha?

sokat, vagy tegyük meg ezt is, de csak pl. a trágyázásnál takarékoskodjunk: akkor már gyakorlati szempontból tulajdonképpen egyre megy, ha akár a többi munkálatokat is elhanyagolnánk, mert valamint p. u. az embert egyetlen szervi betegség is teljesen munkaképtelenné teheti: úgy a növény, tehát esetünkben a szőlőtőke is, ha csak egyoldalú szervezeti nélkülözést szenved is, bizonyára távolról sem lesz képes azon életteljeszést kifejezni s így azon mennyiségű és minőségű termést szolgáltatni, mint különben képes leendett. Különösen rossz pedig e részben, ha talán a kapálások számával vagy a trágyázások mértékével takarékoskodunk; mert hisz e két művelet tulajdonképpen a tőke táplálásának művelete, már pedig ki látott valaha gazdagon s jó gyümölcsöt termő silányul táplált fát. Árthat igenis a túlzás is, de négy erős kapálás s 3-4 évenként s hat holdanként 300-400 mm. trágya a hegyaljai szőlőkben minden körülmények között feltétlenül szükséges, az első pár évben pedig, míg a felszínre hozott vad föld megszeli a táplálóanyaggal megtelik, még valamivel több is csak hasznukra lesz.

A fentiekhez hasonló az eset a kiültetett amerikai alanyok forszírozott zöldségtermelésénél is. Sokan meg sem engedik a tőkét helyén kellően gyökeresedni s már is vézna hajtásaiba (pláne sokszor még leveleit is lekoppasztatva) ojtványokat készítenek s még panaszkodnak, ha az nem jár kellő eredménnyel vagy ha őszig ki nem érkezik a legelső derben tönkre megy. Hát látott-e már az illető valaha borjut fejsz tehén szerepében? Bocsánat a talán furcsa hasonlatért, de a tőkére nézve az ojtvány, nevelés feladata azonos a tehén borju nevelési és tejtermelési feladatával; ha tehát a borjut előbb nagygyá és erőssé neveljük, mielőtt tehénne avanszíroztatnánk, legyenek szivesek termelőink s előbb a tőkének is, mielőtt attól termelési funkciókat követelnének, a megerősödére és kifejlődésre időt engedjenek. Ez esetben, igaz, hogy egy évvel vagy kettővel később fognak ojtványokban gyönyörködhetni, de nem veszítenek semmit, mert azért a nyeredő tőke csak annyi éves tő szerepét fogja vinni, ahány éve ültetve lett; másrészt pedig biztosítva lesznek a kellemetlen családások ellen, s szőlőjük egyenletes leend, nem úgy, mint tulkorai ojtásoknál, mikor a kimaradó s nyomorgatott tőkékén létesített ojtványok miatt se vége, se hossza az örökös után-ajtogatásoknál s éretlen, fejletlen ojtvány kipusztulásoknak.

S végül még a gyéritőkhöz, majd a szaporítandó fajták megválasztása tekintetében volna egy pár szavam. Engedjék meg, már nem sokáig alkalmatlankodom.*)

Jobbára megkésve ugyan, de sok helyen még mindig nem egészen elkésve különösen Tokaj és Tarczal városok határában a jó példákön buzdulva erősen kezdik felkarolni a szőlők gyéritését is.

Eddig ez nagyon jól van; utóvégre is jobb későn mint soha! De figyelmeztetem az illetőket, hogy ne várjanak a gyéritéstől a már teljesen elgyengült helyeken is kielégítő eredményeket. Hol a szőlő faja már oly rövid, hogy 80-90 cm. hosszúságot sem éri el, ott már helyesebb lesz, ha egyszerűen kivágják e foltokat s egy-két évig kapásnak használva időközben pedig jó erős gyökeres vesszőket nevelve egészen újra

*) Nagy élvezettel hallgatjuk, mindig tanulságos szép előadását. Szerk.

angolok erőszakolása folytán Japán belserveszeteileg oly gyors átalakuláson ment keresztül, amely példátlan a világtörténelemben. Az 1860-as évek borzasztó polgárháborúi után a békés reformoknak nem sora, hanem egész sokasága következett. A társadalmi reformoktól egyelőre eltekintve csak azt kell megemlítenünk, hogy a kormány, az általános hadkötelezettséget kimondva, seregét főként német mintára átalakította és a tengeren is hatalmas hajórajt létesített.

És ezekkel szemben milyen a kínai nép közszellemére és hadi szervezetére nézve?

Ide vonatkozólag érdemesnek találok a *Lehnert József* "Reise um die Erde" c. művéből a következő részletet közölni:

A városon kívül (*Amoy* ról van szó, egy hamisítatlan kínai városról, melynek 300,000 lakosa van, de oly kis területre építve, mint nálunk egy 30-40 ezer lakóval bíró város; az utcáin is két ember alig fér el egymás mellett), az ugynevezett »Kétszáz legyűrdítvény« mellett, mely most már romhalmaz és a kínai erődítések művészetét csak rosszul szemlélteti, — katonaság táborozott. *Amoy* ugyanis, mint tengerparti város, katonákat koncentrálnak hely volt. Ilyen pedig akkor (1874) sok volt, mert a Japánnal való háború a formosai eset miatt kitoróben volt.**)

*) *Lehnert József* sorhajó-hadnagy volt »Frigyes főherceg« nevű hadihajón, amely az 1874., 1875. és 1876-iki években kerülete meg a földet. A hajó hosszabb időtöltött Kinába és Japánban; így tisztjeinek bőséges alkalma nyílt szakismeretekre és világtapasztalatokra szert tételni.

**) Formosa sziget partjaira a vihar két japán hajót vetett. A sziget parti lakossága kifosztotta a két hajót és a legények egy részét felkoncolta. Minthogy a kínai kormány

ülteik. Másrészt gondosoknak kell lenni a gyéritésnél a rendszeres pótlásokra s a három évenként való erős átrágyázásra is. Trágyázás nélkül a gyérités csak éltetgetés! Végre pedig meggyízelni kérem azt is, hogy új ültetéseket meggyérités alá csak állandóan laza, mély, porhanyó és nem tulkavicsos talajokon létesíthetünk; nyírok vagy köves talajokban, azonban, mint itt-ott szintén próbálgatják, kárba vesztett kísérlet az egész, s hogy az ily ültetvények már az ültetés évében is okvetetlen meggyéritendők, hogy a fillokszera gyökereiken egyáltalában meg ne fészkelődhessek.

A szaporításra választandó fajtákra vonatkozólag meg az volna a kérésem s javaslatom, hogy felhasználva a szomorú alkalmat, ne ültessünk ismét összevissza mindent, hanem irgalom nélkül hányjuk ki szőlőinkből a haszontalan fajtákat, mind-még a csemegefajták legnagyobb részét is; szaporítsuk lehetőleg csak a mi kincünket; a furmlntot, mi mellett csak legfeljebb a hársleve-lünek és muskotálnak engedhetünk némi szerepet.

Kosinsky Viktor,
m. k. v. isk. igazg.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 7-én (hetedikén) d. e. 9 órákor rendes havi ülést tart.

A községi és körjegyzők nyugdíjalapja felett örökös választmány f. hó 12-én (tizenkettedikén) délután 3 órákor az alispán hivatalos helyiségében ülést tart.

Hírek a nagyvilágból.

György, orosz trónörökös, egészségi állapota annyira rosszabbodott, hogy a halál bekövetkeztétől tartanak.

Bismarck hercegné, szül. *Puttkammer* Katalin, a vaskancellár neje, Varzinban f. hó 27-én elhalt. *Bismarck* herceg, ki nevében feltalálta lelke rokon felét, az imadásig szerette feleségét. Kétségtelen, hogy a csapás mélyen megrendítő lesz a hercegre. Az elhunyt hercegnő hetven évet élt.

A japán-kínai háború gyorsan közeledik a befejezéshez. A japán hadsereg döntő diadalt vívott ki, még pedig szárazon és vízen, a kínai seregek fölött. A kínai birodalom székes fővárosába, *Peking*-be, vívó ut a japán hadseregek előtt most már nyitva van, csak *Wei-Hai-Vei*-t tartja még egy kínai csapat megszállva.

Dél-Olaszországban a lakosságot újból nagy rémület fogta el, mert a földrengés vehemens erővel ismétlődött.

Hírek az országból.

Erzsébet királyné tegnap Miramárba utazott és onnan Afrikába, Algírba megy.

Öfelsége mádi *Kovács* György altábornagyot a 12. gyalogezred tulajdonosává nevezte ki. Ezt az ezredet, melynek előbb *Vilmos* főherceg volt a tulajdonosa, 1702-ben szervezték s tősgyökeres komáromi magyar fiukból áll. Most történt másodszor, hogy a honvédségnél szolgált tiszt ilyen kitüntetésben részesült.

Wekerle miniszterelnök a múlt hétfőn Bécsben járt és öfelségének jelentést tett az általános

A táborban éppen sorozással foglalatoskodtak, de dacára annak, hogy csak kevés önkéntes jelentkezett, az élet elég mozgalmas és vig volt. A tábor bejáratánál sok veres, háromszögű és cakkos, kurta nyelvű zászlócska volt a földre szurva. A kínai hadsereg majdnem minden harmadik emberének a kezében van egy-egy ilyen zászló. A kínaiak hadi taktikája ugyanis, hogy az ellenségnek mennél jobban imponálnak és azt mennél jobban rémítik, és azért csatájukban több az üvöltés, ordítás és zászlólobogtatás, mint az igazi küzdés. A taborhely kapuja fölött a kínaiakat oly jellemző s ilyen kérkedő-feliratok kiabáltak: »Reszkessetek! Itt sok katona táboroz!«

A katonák legnagyobb részben földmunkálatokkal voltak elfoglalva; később egy magasabb rangú katonai mandarin láttunk egy csapat élén magunk előtt elvonulni. A menet igen komikus volt. A lovagló mandarin kicsinylőleg és gúnyos arccal nézett le bennünket, míg az utána haladó csapat a lehető legrendetlenebbül lépegetett mögötte. A katonák mulatoztak, szivaroztak, egyik-másik evett, zászlót lobogtatott és mindegyetük másképp hordta fegyverét. A különböző szerkezetű puskák is olyanok voltak, amelyeket Európából

Japán többszöri sürgötése dacára sem adott elégtételt, egy japán sereg kikötött Formosa partjain és a szigetet megszállta. Kína hasonlóképpen küldött oda csapatokat, úgy, hogy mintegy 50,000 ember állott egymással szemben. Bár döntő ütközetre a dolog nem került, a kínaiak mégis 2000 emberrel többet veszítettek részben forrózár, de főként a szökések roppant száma miatt. A békét az angol követ (Warden) közbenjárására, aki az európaiak érdekeit tartotta szembe előtt, Pekingben 1874-ben megkötötték. Kína elégtételt adott és Japánnak hadiköltségeit megtérítette. — Ez volt az első eset, hogy Japán nyíltan és élesen lépett föl Kínával szemben.

politikai helyzetről. Ugyanekkor felhatalmazást nyert *Wekerle* miniszterelnök annak kijelentésére is, hogy a följelentett egyházpolitikai törvényjavaslatokat öfelsége mielőbb szentesíteni fogja. (Tudvalévő dolog, hogy Székesfehérváron, a katolikus néppárt megalakításakor f. hó 15-én, még azt kürtölték világgá a mozgalmat vezető főurak, hogy öfelsége nem fogja a javaslatokat szentesíteni. — Szerk.) Egyszersmind kijelentette a miniszterelnök, hogy fölöslegesnek tartja kiterjeszkedni azokra a különböző híresztelésekre, melyek a kormány-válságra vonatkozólag terjesztettek.

Kossuth Ferenc hűségükjét Budapest polgármestere előtt letévén: a magyar honpolgárok sorába fölvetett.

A magyar mezőgazdák nehezé vált helyzetének könnyítése céljából és az országos kormánytól nyert anyagi és erkölcsi támogatás segítségével, magyar földmívelési és közlekedésügyi járadék-intézet* fog létesülni Budapesten, mely intézet a földbirtokos és a gazda rövidebb vagy hosszabb ideig tartó pénzzükségletének ellátásáról fog gondoskodni. A kormány ez intézet létesítésével a magyar mezőgazdaság iránt táplált önzetlen gondoskodásának adja újabb tanubizonyosságát.

Külömfélék.

(Kinevezések.) Az igazságügyminiszter *Szép* Sándor újhelyi törvényszéki joggyakorlót a miskolci törvényszékhez, — *Vilósek* István beregszászi törvényszéki joggyakorlót az újhelyi járásbíróshoz aljegyzőkké és *Kotsch* Jakab tornai járásbíróshoz aljegyzőt a homonnai járásbíróshoz jegyzővé kinevezte.

(Szép példa.) Sennyei István br., országos képviselő, mint nekünk írják, nagyobb mennyiségű difteritist gyógyító szérumot szerzett be abból a nemes emberbaráti célból, hogy a báró lakóhelyén, Páczin községben esetleg difteritiszbe eső szegény betegeket szériummal ingyen elláthassa. Vajha minél több követőre találna a szép példa, mely dicsőre nem szorult.

(A máramarosi inségesek számára) újabban küldöttek pénzbeli kegyes adományokat szerkesztőségünkhöz, és pedig: N. N. Újhelyből: 2 koronát, *Schön* Hugó dr. és Nyomarkay Ödön dr. — 1 koronát, Nálunk van tehát újabban 4 korona. — A múlt számunkban nyugtatott 20 koronát eljuttattuk rendeltetése helyére. Máramaros vármegye alispánjának nyugtatója mai számunk *Nyitákos számadás* c. rovatában olvasható. — Itt megjegyezzük még, hogy lapunk múlt számába, hibásan volt szedve *Schön* Dezső *Hönsch* Dezső tisztelt barátunk neve helyett, mit is ezennel helyreigazítunk.

(Vadászat.) Mig az újhelyi Nimródok, szám szerint 107-en, unisono* arról panaszkodnak, hogy »nincs nyúl a határban« (persze hogy nincs, mert sok az eszkimó: kevés a foka) addig a Bodrogközről azt újságolják, hogy rég nem voltak ott annyira bővében a nyulnak, mint vannak az idén. Ma egy hete is, hogy a *Becske*d-tanya határában próbavadászatot tartottak, rövid pár óra alatt 61 db nyulat és 4 db rókát ejtett zsákmányul 12 vadász. Tulzán nélkül mondhatni, hogy sik területen minden 500 m²-nyi területen kélt egy-egy tapsifüles; úgy hogy ezt a térmértéket hozzáviszonyítva a *Becske*d.

Folytatás a mellékleten

már rég kimustráltak, és mert itt már nem kellettek, elvitték Kinába, ahol azok jó áron elkelték. Roppant elbizakodottság kell ahhoz, hogy ily gyűlevész katonasággal valaki a győelem kivására merjen gondolni.

Sajátságos volt az egyenruhájuk is. Bizonyos távolból úgy festettek azok a kínai katonák, mint a mi szinpadjainkon szerepeltetni szokott pásztorleányok. Ha tekintjük az ő széles karimájú, lábszínkék bélesű szalmakalapjait, a felső lébszár közepéig érő, világoskék felső ruháikat, azután a kurta, de igen bő nadrágukat (?), — a családás könnyen megeshetik, annál is inkább, mert a hosszú varkocok végén ott diszelegtek — a *másik* is. Pompás ötlet volt tehát minden ilyen idilli alaknak a mellére, vagy a hátára is rábigygyeszteti egy-egy körlapot, melyre ez van írva: »Derék katona.«

A katonaság betanítását amerikai, angol, francia és legújabbán német instruktorok teljesítik, akiknek egyrésze volt-tisztekből, de a legtöbb volt-altisztekből kerül ki. Minden instruktor azon a nyelven és oly módon tanít és parancsol, amint azt ő maga otthon tanulta. Mily zavar áll most elő, ha pl. egy fráncián kitanított altiszt oly esapathoz osztanak be, melyet amerikai vagy angol módra idomítottak! Dehát ez a ránk nézve értetetlen furcsaság a kínaiaknál egészen megszokott és közönséges valami.

Kínában a katonai szervezés és adminisztráció is a tartományok főkormányzóinak kezében van. Hatáskörüknek a csapatok kiképzésére is ki kellene terjednie. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a katonai mandarinok rangjukra nézve mélyen

környékének kiterjedéséhez: a magukat ottan telére elszállásodott nyulak számát, legalacsonyabb számmal, is pár ezer darabra lehet becsülni, ami aztán mint gazdasági értékszáporodás is a vagyonban, nem megvetendő eredménynek tekinthető. Ime, végzi tudósítónk, szorgalmas, okszerű és céltudatos gazdálkodás mellett a föld olyan javakkal is tud kedveskedni gazdájának, aminő javakról az ósdi, henyé és bamba gazdaságban még csak álmodni sem lehet. A *Becsked*-tanyai birtok modern kezeltetésére Klein Nándor nagybirtokos-bérlőnek lelkiismeretes gazdatiszti karát dicséri.

(Tűz.) Tűz támadt ma egy hete éjféltájban Újhelyben. A Temető-utcai 247. számú, Lánccs vasúti hivatalnok lakású szolgált háznak zsindefedele leégett. A ház tulajdonosa Rák Boldizsár terebesi lakos. Az idejekorán érkezett tűzoltók buzgó munkájának volt köszönhető, hogy a tüzet lokalizálták s így a közelszomszédos házak fedele meg nem gyulladt. A nyomozás szerint valószínű, hogy e tüzet a hitvány kéményből kipattant szikra okozhatta.

(Hangverseny.) Az újhelyi olvasókör, értesülésünk szerint, még e hó folyamán, a színházban hangversenyt szándékozik rendezni. A hangverseny érdekességét főképp az fogja növelni, hogy szereplőkül a fővárosi művész- és íróvilágnak egy-egy kiválóan ismert alakját sikerült megnyerni.

(Eljegyzés.) Tátray Dezső dr., s. a. újhelyi fiatal ügyvéd, mult hó 29-én jegyezte el Barna Bertalan ügyvédő igen tisztelt barátunknak kedves és művelt leányát — *Sárikát*. — Gratulálunk!

(Hibaigazítás.) Lapunk mult számában közöltük a „Zemplén“ munkatársainak díszes névsorát, kik egyszerűsége miatt a f. évi dec. hó 31-én huszonöt éves „Zemplén“ ünnepi számát is írják. A névsorból öt név, ugymint a *Kálnicsky Géza dr., Mezei Ernő, Moskovics Ervin dr., Szabó Endre és a Veres Ferenc* neve véletlenül kimaradt. Mely akaratlan mulasztásért bocsánatot kérve, a hibát ezennel kiigazítjuk.

(Halál a kutban.) Varga Mihály, czéki postakocsis, ma egy hete rendes szállólóhelyén, a „Vörös okor“ épület udvarán levő kútból a beesett veder kihúzására vállalkozott. Deutsch Simon korcsmáros adta a kötelet, melynek egyik végét a kerék tengelyére kötve fölsavarták, a másik végére kötött rúdra pedig Varga ráült és két társa így eresztette lefelé. Alig bocsájtották le két méternyire, az ócska kötélt elszakadt és Varga a 12 méter mély kútba zuhant. Mire kihúzták, meghalt. A hullát kórházba szállították s a netalán büntendő egyének ellenében a vizsgálatot megindították.

(Hivatalos hajtóvadászat) A Zemplén község erdeiben elszaporodott és nagy károkat okozó vaddisznók kipusztítására hivatalos hajtóvadászatot fognak tartani. A vadászat napjaul *Barthos József* főszolgabíró f. hó 8-át tüzte ki és meghívta arra Újhely és vidéke összes Nimródjait.

(Halálóvás.) Kovács Béla, a szomatori vasúti állomás főnöke 28 éves korában meghalt. A buzgó hivatalnok korai halálát régibb keletű sorvasztó betegség és hosszas szenvedés előzte meg, mely ellen hiába küzdött az orvosi tudomány és nem segített azon a délvidék enyhe éghajlata sem. Halálát Czibakházán lakó özvegy édes anyján kívül, szerető hitvese: Törseök Margit újdonszült gyermekével gyászolja.

(Köztudomású.) Több oldalról hozzánk ér-

alatta állanak a polgári mandarinoknak. Ez már abból is kitűnik, hogy a közlegénytől az osztálytábornokig mindenkin fenyíthető testileg; mindenkin megkaphatja a nyakába a fa-gallért. A legmagasabb katonai rangot civil-mandarinok nyerik el.

Ezekből láthatjuk, hogy a kínai hadseregben igazi katonai szellemről, harci kedvről, lovagias érzületről szó sem lehet. Persze hogy mint mindennek, úgy ennek is megvan a maga oka. Kínában az állam rendszere a családi rendszeren épült. Valamint a családban az apa ugyszólván korlátlan ura a családtagoknak: úgy ott egyesgyedül a császár az, aki a birodalom minden emberének atyja. És valamint a gyermek föltétlen engedelmisséggel kell, hogy viseltessék atyja iránt: úgy megvan ez a föltétlen engedelmisség itt a császár, illetőleg ennek képviselői, a felebbvalók iránt. Az alattvaló itt a föltétlen szubordinációnak rabja. Ezzé tette *Konfucso* tana. Keressünk-e tehát még becsérzetet, lovagias érzületet, önállóságot és önfelelődozást is a kínainál?

De van még egy másik dolog, amit minden jelentékeny akciónál figyelembe kell venniük az intézőknek és ez: hogy a kínaiak mindent a „gseft“, a nyereszkedés szempontjából fognak fel. Nyerniök minden áron kell és fő törekvésük, hogy ne az ő zsebük bánja meg. Ha pl. üzleti úton megszerettek egy nagyobb formájú ezüst pénzt, addig nem nyugosznak, míg azt egy kicsit meg nem nyirbálták vagy keresztül nem lyukasztották. Az így támadt hézagot, persze, ólommal töltik ki. „Gseft“ szempontjából fogják fel a hivataloskodást, az istentiszteletet (ennél bálványaitak ámitják ezüstöt vagy aranyat mutató papírpénzekkel) és — a

kezett tudózkodásra adjuk köztudomásul, hogy a jövő év őszére, vagy pedig az 1896. tavaszára, úgy fák- mint ótványokra is a tarczali m. kir. vincellérképző iskola igazgatósága megrendelési előjegyzéseket még elfogad; 1000=egyezer db. ótvány ára 110=egyszáztiz forint.

(Új táviróhivatal.) A kereskedelemügyi minister a *leleszi* postahivatalnál s azzal egyesítve táviró-hivatalt rendeztetett be.

(Időjóslat december 2-ára.) Változó felhőzet, hűvös éjjeli fagy jelentékeny csapadék nélkül.

Irodalom.

Régi vármegyék, székek, kerületek és vidékek neveinek eredete címmel Részó Ensel Sándortól egy kis füzetke jelent meg, melyet mi is megkaptunk. A 33 oldalra terjedő füzet szerzőnek a *Helynevek magyarázója* című anyaggyűjteményéből van kikülönítve s tartalmazza az *Előszón* kívül: I. Régi vármegyék neveinek eredete 1—27 lap; II. Erdélyi megyék neveinek eredete (megjegyzem, hogy e munka 1858-ban irt pályamű, melyben az erdélyi megyék, mint ilyenek, külön soroltatnak föl. Manap ez az elkülönítés már *közjogi* szempontból természetesen meg nem állja helyét) 28—32. lap; és III. Székek és kerületek neveinek eredete 32—33 lapokon. Az I. részben 52 vármegyét, a II.-ban 21 kerületet és vármegyét és a III.-ban 3 kerületet és a *Lándzsások széke*-t, meg a *Csajhás kerület*-et tárgyalja. Régi krónikások írásai, tudományos és ismeretterjesztő munkák, hírlapi cikkelyek (itt megjegyzem azonban, hogy 1880. évinél újabb keletűre nem akadtam) nyújtják a forrást Részó Ensel Sándornak ezen munkája megírásához. Ha jól emlékezem, szerző az *uttoró* a magyar irodalomban a helynevek eredetét, magyarázatát, azoknak jelentését s fejtegetését illetőleg. Az ő nyomdokain indultak *Hunfalvy, Jerney, Nagy, Poór, Pesti Frigyes*, újabban a régészet terén kitűnő nevet kivívott *Téglás Gábor, Hanusz István, ifj. Jankó* és sokan mások. Én természetesen találok, hogy a tanítványok e tekintetben sokkal szerencsésebbek mesterüknél. A *historia segédtudományai* ma már sokkal tökéletesebbek, mint voltak Részó Ensel idejében, amikor a jelen munkát írta. A források ma nyitva állanak a tudós előtt, csak meríteni kell belőlük; hozzá léhrhetővé tette az a sok munkás kéz, amely manap a tudomány munkássá vá szegődött! És ez így van jól. A fokozatos haladás kell, hogy a tudomány mezején ép úgy érvényesítse magát, mint minden más egyében.

Részó Ensel Sándor, ki forrásokra támaszkodva, magyarázza meg a vármegyék neveinek keletkezését, jelentését: tiszteletre méltó munkát végzett. Sok tekintetben szolgálhat utmutatóul, mert az elszortan levő adatokat — hangsúlyoznom kell e helyen: *ha nem is mindet* — e kis füzetkében együtt találja mindenki, aki érdeklődik az ilyen dolgok iránt. De nemcsak együvé vannak itt az egymáshoz tartozó adatok állítva, hanem az összeállításban meg van az a rendezettség is, amely az összegyűjtött adatok felett a könnyű áttekin-tést megengedi. Hogy példát hozzak fel, azt említem, ami minket közvetlenül érdekel, *ami vármegyénket*. *Zemplén*-ről a következőket írja: „Régi várától kölcsönözte nevét. A várát, Zemlint, említi már Anonymus 13. fejezetében és Szabó Károly egész helyesen a szlávól magyarázza, hol

katonáskodást is. Innen van aztán, hogy mikor azok a híres legények azt veszik észre, hogy az ő gseftelésük rájuk nézve nagyon veszedelmes kezd lenni, tömegesen szökődnek, bár a dezertálást igen súlyosan büntetik.

A „Frigyes főherceg“ hadihajónak Schanghai-ban való időzése alkalmával a következő borzalmas eset történt.

Egy katonaszökevényt elfogtak és mandarinja elé hurcolták. Ez őt minden gondolkodás nélkül 300 bambuszütésre ítélte. Ezt az elitelt sokalta és dacosan mondotta:

— Hisz akkor mindjárt vágják le a füleimet is!
Ez az ötlet igen tetszhetett a mandarinnak, mert meghagyta:

— Jó, vágjátok le a füleit is!
Erre megint megjegyezte a delinkvens:
— De talán a fejemet is, az nekem még jobb volna!

És a mandarin kiadta a parancsot:
— Vágjátok le a bitangnak a fejét is! —
Két katonára erre előállt és a szegény embert azonmódon lenyakahtta.

Megjegyezzük, hogy a hivatalos hatalommal való mértékellen visszaélések és kisebb vétségek vagy akár nagyobb büntények megtorlására szolgáló büntetések alkalmazásánál borzasztóság tekintetében az itten divókhöz hasonló kegyetlenkedések sehol sem fordulnak elő a föld kerékiségén, pedig Khina lakói az európaikat lenézik és betolakodott barbároknak nevezik!

(Folyt. és vége köv.)

Zemlin földvárat jelöl. Analog hozzá Zimony város neve Belgráddal szemben. Szirmay nem tudja mellőzni a „p“ betűt, és nagyon helytelenül mondja, hogy *zem plana* a szlávban sik földet jelöl, mert a *zem* jelent ugyan földet, de a *plana*-nak csak a latinban van sik értelme; a szlávban annyi mint: rossz.

Igy ir Részó Ensel. Mi készségesen adunk neki igazat, csak azt az egyet jegyezzük meg, hogy a mikoron Szirmay a *zem plana*-ból (Notitia Hist. Com. Zempleniensis 3. lap, 9. §.) magyarázza a megye nevét, mindjárt utána teszi: „haec oblectandi Lectoris gratia;“ vagyis: ezeket az olvasó gyönyörködtetésére (t. i. mondjuk); de mindjárt így folytatja: „rectius tamen *Zemlun* terream munitonem Slavis designat;“ ami magyarul azt jelenti, hogy: valójában azonban *Zemlun* a szlávok nyelvén megerősített helyet jelent. De különben is ugyancsak Szirmay egy más helyen (Not. Topogr. politica stb. 1. lap 1. §.) világosan mondja, hogy „Zemplén-vármegye nevét *Zemlun*, majd *Zemlin* végre *Zemplén* nevű régi vártól, mely a Bodrog partján feküdt, nyerte, mivel *Zem* a szláv nyelvben megerősített földet jelent.“

Vajjon nem ugyanazt mondja e a jó öreg Szirmay, amit Részó Ensel? Mire való ráfogni szegény Szirmayra, hogy *nem tudja mellőzni a „p“ betűt*? Dehogy nem! Tudja is, akarja is; sőt ugyanazt mondja, amit Szabó Károly nyomán maga Részó is mond. Az ilyen kicsinyeskedések a munka tudományos értékének semmi esetre sem használnak; sőt inkább: ártanak! Ezt a siető kéz hamarkodottságának kell betudnunk; pedig más tekintetben és egyebekben az egész füzet alaposágról tanuskodik. Nem is hibául rojjuk fel ezt; csak meg akartuk Szirmayt védeni olyan ráfogás ellen, amely csakis — ráfogás, melynek nemcsak *ingadozó*, de egyáltalán *semmi* alapja nincs.

Kapás.

Az Athenaeum Köpes irodalomtörténetéből szerk. Beöthy Zsolt megjelent a 27-ik füzet három ivnyi szöveggel és gazdag illusztrációval. Ebben Rákosi Jenő befejezi Katona Bánkban-járól irt nagyérdékű cikkelyt; Badics Ferenc, a válat segédszerkesztője, Kisfaludy Károly iskolája cím alatt azokról a kisebb írókról értekezik, kik hasonló szellemben fejlesztették a nemzeti irányú novellát és vigjátékot. A következő cikkelyt *Vörösmarty* Mihályról Szász Károly írja. A magvas tartalmu s lendületes nyelven irt nagy tanulmányt Váczy János cikkelye követi: A klasszikai eposz művelői cím alatt. Külön mellékletekül találjuk a füzetben; Kazinczy találokzása Kisfaludy Károlylyal és Széchenyi ifjúkori költeményének egy kézirati hasonmását. A befejezéséhez közelítő vállalat kétheti 40 kros füzetekben jelenik meg. Megrendelhető. *Lövy* Adolf könyvkeskedőnél S. A.-Újhelyben.

Tompa Mihály koszorus költőnk műveinek képes kiadásából, a mely Mészner Vilmos budapesti könyvkiadó bőlkező áldozatkészségéből látott napvilágot, megjelent az utolsó rész a 19—25. füzet, a melyek méltóan sorakoznak a már előbb megjelent füzetekhez. A 25. füzet *Tompa* költői műveinek illusztrált kiadása teljesen elkészült és minden magyar ház könyves asztalának legméltóbb díszét képezhetik karácsonyi meglepetésül. A teljes mű aranyfűtésű díszkötésben 16 fért szerezhető meg *Lövy* Adolf újhelyi könyvkereskedésében és akik a művet füzetekint vették, 2 fért könyvtáblát is kaphatnak, mely a könyvkötészetnek valóságos remeke. E mű hosszabb ajánlásra nem szorul és mi csak elismeréssel vagyunk a lelkes kiadó iránt, ki ily remek köntösbe öltöztette *Tompa Mihály* örökbecsű alkotásait.

A magyar nemzet ezer éves története. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelent „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes illusztrált nagy munkából megjelent a második füzet is, mely folytatása Marczali Henrik „A vezérek kora“ kötetének. Ezt a második füzetet különösen érdekessé teszi a legrégibb írott magyar történeti emlékeink egyik legbecsesebbikének, a szent-galleni kódex egy lapjának szines nyomtatban előállított hasonmás szövegolvasással. Az eddig megjelent két füzet most már megközelítő fogalmat ad annak a nagyszabásu történeti munkának alakjáról és impozáns kiállításáról, mely a magyar nemzet ezeréves önállása emlékének maradandó megörökítője lesz. Egy hét mulva a harmadik füzet következik. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 ft 60 kr., Egy füzet ára 30 kr.

Egyesületi élet.

100 eln. sz. *Máramaros-vármegye alispánjától.*

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

A máramarosi inségesek és árvizkárosultak részére küldött 20 koronányi adományát amidőn nyugtatom, egyszersmind nagylelkű segélyéért úgy az érdekeltek, mint a saját részemről mélyen érzett köszönetünket van szerencsém nyilvánítani.

Fogadja igen tisztelt szerkesztő úr tiszteletem őszinte kifejezését.

Maradtam

Szigeten, 1894. november 28 án

kész szolgája:

Kutka Kálmán alispán.

Meghívó.

A s. a.-újhelyi izr. szegény iskolázó gyermekeket segítő egyesület javára az 1894. évi december hó 9-én, a városi színházban tartandó zártkötű táncestére. Nagy Ármin dr. egyes. elnök, Erényi Manó dr. egyes. titkár. — Kezdeté 8 óra-kor Személyjegy 2 ft. Családjegy 3 ft. Páholy 5 ft. Felülfizetések köszönettel fogadtnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre *Lövy A.* ur könyvkereskedésében válthatók.

Mindazok, akik eddig meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, sziveskedjenek ez iránt az egyesület elnökségénél jelentkezni.

Zemplén-vármegye Monographiája.

Szirmay és egyéb kútfők nyomán szerkesztett két kötetes munka.

Írta: **Kapás Lajos Aurél.**

I. Kötet.

Bevezető fejezet.

„Igazat nem hamisítottam,
hamisat nem igazítottam.”
Tündl.

(Folytatás).

A turk nép azelőtt közel lakott a kozárokhoz, a Lebedias első vojvodájukról ugynevezett Lebediában, ahol Chidmas vagy Chingylus folyó van. Akkor valami okból *sabartasphal* nevet viselt a turk nép. Hét törzsből állván ugyanannyi vojvoda alatt élt, kik között, mint mondóvannak, Lebedias vala az első. Három évig laktak együtt a kozárokkal, társaik lévén minden hadakozásukban. A kozár khagán egy nemes kozár nőt adott volt Lebediasnak, de nem lett fia tőle. Háboru törvén ki a kozárok és besenyők közt, ezek legyőzve hazai földjüket elhagyni és mást kelle keresniök. A turkok földjére rohanván, ezek tábora ketté szakada, egyik része kelet felé Persisbe költözött, megtartván máig a régi *sabart-asphal* nevet s követeket meg izeneteket is küldözvén a nyugoti turkokhoz s viszontag azoktól ilyeneket elfogadván. A másik rész pedig Lebediaszal együtt az Atelkuzu nevű vidékre ment lakni.

Nem sokára azután a kozár khagán magához hivatá Lebediaszt, ezt mondván neki: Én téged, mert előkelő, okos, derék és első vagy a turkok között, néped fejedelmévé akarlak tenni, ha szavamot és parancsomat fogadod. Lebedias megköszöné a khagán szivességét, de annak elfogadására képtelennek mondá magát. Tehát a második vojvodát, Salmutz-ot vagy fiát, Árpádot, ajánlá, kik hasonlóképpen engedelmesskedni fognának. Tetszvé az ajánlat a khagánnak, Lebediaszal együtt követeket küldé a turkokhoz, akik tanácskozáván inkább Árpádot választák, mintsem Salmutz-ot. Azután a kozárok szokása és törvénye szerint pajzson emelék fel Árpádot s így fejedelmökké tevék; az előtti sohasem volt fejedelmök.

Némi idő multával a besenyők ismét megrohanák a turkokat Atelkuzuban s elhajták onnan Árpáddal együtt. Az elűzött turkok tehát másutt keresének szállást s Nagy Moráviát foglalák el, amelyben mai napig laknak. (T. i. Konstantin idejéig.) Azon időtől fogva nem volt háboru a besenyők és turkok között.¹⁷¹⁾

¹⁷¹⁾ Hunfalvy: Id. munk. 213-214. lap.

(Folytatjuk.)

CSARNOK.

Mese az új világról*)

Csak nézem, nézem azt a szép könyvet, melynek a tábláján alomszerű fátyol vonja be a büszke három árbocos tengeri gályát.

Mézem és eszembe jut az én gyerekkori ostobaságom. Mikor Irénnel kötődve azt hittem, hogy nem lehet nagyobb boldogtalanság a földön, mintha ő kegyetlenül megtagadja a csókot, azt az elsőt, a mit olyan sokáig kértem tőle.

— Jól van, mondtam nagy patósszal; ha így bánik velem, én elmegyek messze, itt hagyom örökre.

— Ugyan, ugyan! Talán bizony Amerikába? — mondja Irénke nevetve.

— Oda, oda, Amerikába! — kaptam a szavába hirtelen.

— Aztán mit csinál ott? ha szabad kérdenem.

— Mit tudom én? Elmegyek San-Franciscóba aranykeresőnek. Beállok New-Yorkban hajómunkásnak. Irtom az őserdőt. Bölényre vadászom Canadában. De elmegyek, biztosan elmegyek! Isten vele, Irén.

Otthon aztán bevettem magam a lugasba. Fölütöttem egy régi rossz utleirást Amerikából: abban böngsztem. Arra már nem emlékszem, hogy ki írta, hanem hogy ügyetlenül írta, az bizonyos. Fölsorolt minden adatot, a mit csak össze tudott hordani: de egyebet nem is tudott mondani.

Ha a harag és fájdalom nem éget Irénke csapodársága miatt, bizony menten elalszom mellette. Így azonban nagy elszántsággal forgattam tovább az unalmas könyvet, hadd tudjam meg legalább belőle, hová induljak, mikor induljak?

Egyszerre két puha, meleg kis kéz belögreg a szememet.

— Haragszik még?

— Oh, dehogyan haragszom, dehogyan! Össze csókoltam minden ujját, az arcát, az ajkát s azt a csuf amerikai könyvet, a sarokba dobtam. Akár rá se néztek többet holtom napjáig.

Azóta se volt a kezemben olyan könyv, a melyik Amerikáról szól.

Ma került elém az első.

Ha lefektetted a gyerekeket, gyere ide Irénke; bizony meg nem bánod, ha te is megnézed.

*) Dr. Falk Zsigmond: Amerikai uti jegyzetek. Budapesttől San-Franciscoig. Nagy illusztrált díszmű. Ára 2 ft.

Falk Zsigmond írta. Emlékszem a nevére; a te kottáid közt is bizonyosan van egy-két keringő tőle. Lám, nem csak muzsikusként, hanem íróként is.

A keringőkhez nem sokat értek, bírálád azt meg te; hanem a könyvből úgy látom, hogy okos, művelt ember, tehetséges író.

Látod, a ki eddig Amerikáról beszélt előtünk, az mind tele szájjal magasztalta az újvilág csodáit. Az ügyvédönk, a ki kinn járt Chicagóban, azt mondja, hogy annyi szépet még nem látott a világ, mint a mennyi ott van.

Falk könyve nem beszél ilyen szuperlatívuszokban. Elmondja, hogy mi szép, mi jó, de azt se feleli ki, hogy mi nincs jól, mi a hiba.

És elmondja mindezt szépen, egyszerűen, közvetlenül, úgy hogy öröm olvasni.

Ha azt akarom tudni, hogy milyen hosszú a Pacific-vasut, hogy mekkora a halandóság New-Yorkban, hány percent amerikai van a kiállítók közt, vagy hogy felekezett szerint hogyan oszlik meg az Unió 18 államának a népessége: akkor ezzel a könyvvel nem sokra megyek, mert ezekkel a száraz adatokkal bibelődik legkevesebbet.

Hanem ha arra vagyok kíváncsi, hogyan érezheti magát egy európai ember az amerikai viszonyok közt, kicsoda benyomással lehet rá az ottani társadalom ezerféle furcsasága, azt megtudom ebből a szép könyvből.

Tud rajongani is, elragadtatással emlékezni meg mindarról, a mi megérdemli; de soha el nem hallgatja, hogy mi nem tetszik neki, mit szeretne jobbnak, szebbnek látni, mint a hogy van.

Es nem nagyképszerűsködvé, fontoskodóan teszi meg a megjegyzéseit; egy őszinte ember vallomásai ezek; szelletes és érdekes csevegés, a mit szivesen, unalom nélkül, sőt egyre fokozódó érdeklődéssel olvashat mindenki, még ha nem is fűzi olyan kedves gyerekkori emlék Amerikához, mint engem.

Igazán, régen tetszett nekem egy könyv, mint ez. Irénke, ezt elolvassuk kétszer, háromszor is.

Budapesttől—San-Franciscoig: ez a címe. Egy rövid pillantás Németországra, érdekes leírása a tengeri utnak, hűségese referáda mindarról, a mit New-Yorkban, Philadelphian, Washingtonban, Chicagóban, San-Franciscóban, Salt-Lake Cityben észrevehet egy művelt, intelligens író, a kinek megvan az adománya, hogy megfigyelje a látottakat és vonzóan, szelletesen meg is írja.

Száznál több gyönyörű kép van a kötetben; finom, tiszta valamennyi; zuhogó vizesékek, havas hegyecsokrok, rengetek őserdők képe mellett ott vannak az emberi erő alkotásai: büszke paloták, szédítő mélységeket áthidaló viaduktok, tiszteletreméltó vén templomok...

Ha ez a könyv akkor a kezembe került volna! Nem bömbölköttem volna el a lugasban; mohón faltam volna minden betűjét és ki tudja, Irénke, tán még a te csókos kis ajkad se beszélhetett volna le, hogy el ne menjek oda az érdekes újvilágba, a miről ilyen szép könyvet tud írni — az, a ki ért hozzá. **Bibliofil.**

Vármegyei Hivatalos Rész.

20259 sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabíróknak.

A közönség tudomására hozatala végett kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1894. évi november 11-én.

Matolay Etele, alispán.

Másolat

Magy. kir. Belügyminister. — 81693/V. 18 sz. Körendelet. Valamennyi törvényhatóságnak. A petroleum-motorok, s jelesen a Ganz és társa budapesti gépgyári cég által ujabban gyártani kezdett petroleum-motorok szélesebb körben való elterjedésének legfőbb akadályát, értesülésem szerint, az képezi, hogy a közönség s a községi előjárások ezen motorokat époló tüzeveszélyes motoroknak tekintik, mint a locomobilokat. — Tumas és a közönség, illetve a községi előjárások kellő levilágosítása végett figyelemzteni kívánom a törvényhatóságot, hogy a petroleum-motorok, minthogy szikrát nem hánynak, miként a locomobilok, nem tekinthetők tüzeveszélyes motoroknak és így ezekre azon szabályrendeletek hatálya, melyek a locomobilokra nézve fennállanak, nem terjeszthető ki. Budapest, 1894. okt. 4 én. A minister helyett *Reiszig* államtitkár.

2990. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Az alább közölt ministeri rendeletet a t. iskolai előjárók figyelmébe melegen ajánlom.

S.-A.-Ujhely, 1894. évi november 23-án.

Nemes Lajos,

kir. tanácsos, tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás- és közokt. m. kir. ministertől. 2303. eln. szám. Közlebről milleniumi kiadás gyanánt az Athenaeum irodalmi és nyomdai társulat kiadásában és Szilágyi Sándor szerkesztésében fű-

zetes kiadásban megindult a »Magyar Nemzet Története« című nagy mű, mely I—X kötetben fogja tárgyalni a magyar nemzet történetét a legrégibb időkől napjainkig. — E munkának hozzám beküldött programja és már megjelent I. füzeté biztosíték arra nézve, hogy úgy szöveg, mint illusztrációk tekintetében a megjelenő mű tudományos színvonalon fog állani. — Ez okból felkérem a Tanfelügyelőséget, hogy ezen munkára a vezetése avagy felügyelete alatt álló hatóságok, illetve iskolák igazgatóságainak figyelmét hívja fel. — Budapest, 1894. november hó 14-én. A minister helyett: *Pulszky* államtitkár.

A másolat hitelül: **Nemes Lajos,**
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

5172/I. 894. S.-a.-ujhelyi járás főszolgabírájától.

Körözüvény.

Répas Mihály bodzás-ujlaki lakos istállójából f. év november hó 23 án két ló ellopatott, a lovak leírása: egy fekete kanca, 8 éves, első bal lába térdben vastag; egy fekete 10 éves sovány kanca, jegy nélkül, járás közben első lábait befelé fordítva használja.

Ezen két ló köröztetése elrendeltetik.

S.-A.-Ujhely, 1894. nov. 28.

Br. Gaizler tb. főszolgabíró.

5200/I. 894. S.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.

Hirdetmény.

S.-A. Újhelyből, a sárospataki alsó határban, vadászat közben folyó év nov. 18-án egy szürke szőrű, fehér pettyes, has alatt 6 csecsimbóval fejlett vizsla-kutya eltévedt.

Köröztetése elrendeltetik, a megtaláló a s.-a.-ujhelyi szolgabírói hivatalnál jelentkezésre felhivatik.

S.-A.-Ujhely, 1894. nov. 29.

Br. Gaizler, tb. főszolgabíró.

5393 sz. ki. 94. Varannói járás főszolgabírájától.

Hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy folyó évi november hó 29—27-ére következő éjjelen, *Telyiska* János varannói (Czibur-tanyai) cseléd kárára, 2 drb. egy éves, (egyik koca, másik ártány) göndör, rövid szőrű, fülei behasított hizott sertés, ismeretlen tettesek által, lopatott el.

Különös ismertető jelei mindkét sertés első lábain sánta.

Varannón 1894. évi november hó 27-én.

Füzesséry György főszolgabíró.

5241/I. 94. A szecsenyi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A Gesztelyben rendszeresített szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

Fizetése a községtől évi 40 forint, s a képviselőtestület által megállapított kezelési díjak.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám december 20-ig terjeszszék be.

Szorencs, 1894. november 20-án.

Matolay Béla, főszolgabíró.

2701/ki. Gálszécsi járás szolgabírájától.

Körözüvény.

Közhírré teszem, hogy Harmágyi György n.-ruszkai lakos nov. 20-ika óta egy 25 év körüli, egér szőrű, herélt, szürke homlokán fehér-foltos jobb lábára kesely, állítólag 5 frt értékét képviselő gazdátlan lovat tart magánál.

Gálszécs, 1894. nov. 27-én.

Somosy szolgabíró.

Nyilt-tér*)

Válaszul a »Közérdek« t. szerkesztőjének:

»A s.-a.-ujhelyi iparosok önképző egyletét« érintő s a Közérdek legutóbbi számában közölt cikkére azt jegyezzük meg, hogy egyletünk a törvényt mindig szemelőtt tartva, annak utjain soha sem fog olyan botlást elkövetni, amely ugy hazafiságán, mint nemes célján a legkisebb részben is csorbát ejthetne. Ami pedig a morális instructiókat illeti, azokat bizonyára soha sem fogja a »Közérdek«-ből meríteni.

S.-A.-Ujhely, 1894. november 29-én.

a s.-a.-ujhelyi iparosok önk. egyletének Elnöksége.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő postája.

G. S. urhölgynek — *Komárom*. Átvettem: igen köszönöm.
H. M. — *Homonna*. Sürgős levelet küldöttem.

Felelős szerkesztő:

D O N G Ó G Y. G É Z A

Kiadó-tulajdonos: **Ehler Gyula.**

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1894. évi 6024/94. polg. számú végzése következtében Bajusz József ügyvéd által képviselt Kálber testvérek budapesti czég javára Gróf Hardenberg Aladár ellen 189. frt 78 kr s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 3600 frtra becsült gőzmozgony, sárgyurógép és lovakkból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság 6286/94. számú végzése folytán 189. forint 78 krajcár tőkekötvetelés ennek 1892. évi június hó 5-dik napjától számítandó 6% kamatai és pedig összesen 28 frt 65 krajcár biróilag már megállapított költségek erejéig helyben alperes téglagyár telephelyén és lakásán leendő eszközésére 1894. évi decz. hó 11-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézik éshhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1894. évi nov. hó 23. napján,
Tomassovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Lóeladás.

Folyó évi december hó 5-én reggeli 9 órakor a sárospataki hercegi uradalom tulajdonát képező 14 darab igás ló és 7 drb 1 és 2 éves csikó nyilvános árverés útján azonnali készpénzfizetés mellett, Sárospatakon a vári majorban el fog adatni.

Sárospataki hercegi uradalom igazgatósága.

Egy jó karban lévő nagy tüfecskendő (hidrofór) szabad kézből eladó. Értekezhetni a s.-a.-ujhelyi önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságánál.

813. sz.
II. 94.

Árverési hirdetés.

Alulírott körjegyző részéről közhírré tétetik, miszerint az 1871. évi XVIII., illetve 1883. évi XX. t. c. értelmében a vadászati jog 1894. augusztus hó 1-étől számítandó 6 egymásután következő esztendőre, a bér összegeknek előleges fizetése mellett a kitett napokon és helyen a községi bírák házánál nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

1. Sámogy	1894. december 10-én d. e. 11 óra.
2. Krasznóc	» » 11-én » 11 »
3. Mocsár	» » 12-én » 11 »
4. Csebb	» » 15-én » 11 »
5. Lasztomér	» » 17-én » 10 »
6. Pazdics	» » 29-én » 10 »

Az árverési feltételek a körjegyző irodában az árverés napjáig mindenkor megtekinthetők.

Kelt Füzessériben, 1894. nov. hó 26-án.

Füzesséry Gyula,
körjegyző.

Kottából szeretnék cimbalmozni tanulni.

Boros László
vasuti hivatalnok.

Tinct. capsici comp.
A Richter-féle
Ezen Horgony-Pain-Expeller néven is ismeretes, igazán népszerű háziszser most már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölésnek fenyesen bebizonyult köszvényel, csúznál, tagzaggatásnál stb. nel. A föld összes országában nagy elterjesztést és biztos hatása következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A Tinct. capsici compos.
(Horgony-Pain-Expeller)
kimagasló állását a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felújítás és utánzatok dacára; ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéketlen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, a vörös horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítandó. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy 1 frt. 20 krajcárban üvegenként; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiaiban.

Tk 4834/94. sz.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak, Pokróczos András és társai végrehajtást szenvedők elleni 44 frt 46 kr tőkekötvetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék (a s.-a.-ujhelyi kir. jbiróság) területén lévő Vily község és határában fekvő a vilyi 53. sz. tjkvben foglalt I. 72, 73, 285, 319, 350, 384, 415, 447, 482, 516, 551, 582, 618, 649, 682, 714, 746, 777, 822. hr. számú bel és külirtokból, 47. sz. házból és az ehez tartozó közös legelő és erdőből Pokróczos András és kk. Pokróczos Lajost és Istvánt illető jutalékra az árverést 999 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi január hó 3. (harmadik) napján d. e. 10 órakor Vilyban a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 99 frt 90 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvénzék mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi október hó 28-án.

Wieland, kir. törv. bíró.

501/94. vég. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy Schmelcz és Reich biliczi bej. czégnek Kohn és Reich tokaji czég elleni 336 frs jár. iránti ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék 8872/94. számú végzése folytán biztosítással lefoglalt 661 frt becsértékű 1000 drb. deszkából álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. jbiróságnak 4115/94. p. sz. kiküldő és a s.-a.-ujhelyi kir. tvszéknek 9513/94. p. számú kiel. végrehajtást elrendelő végzése folytán 336 frt tőke, ennek 1894. augusztus 15-től járó 6% kamata és 48 frt 17 kr. eddigi költség erejéig Kohn és Reich czég faüzlettelephelyén Tokajban leendő eszközésére 1894. évi december hó 10-ik napjának d. u. 2 órája tüzetik ki határidőül midőn az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Tokaj, 1894. november 17-én.

Fekete Zsigmond,
bir. végrehajtó.

Tk. 3741. sz./894.

Árverési hirdetésnyi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csobák Mihály és Ramer Sija utóajánlata folytán Gelb Viktor végrehajtónak özvegy Csah Tamás Andrásné mint kisk. gyermekei t. és t. gyámnyja végrehajtást szenvedő elleni 52 frt tőkekötvetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvénzék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő a homonnai 8. sz. tjkvben A. 1. 1-20 s. sz. alatt foglalt ingatlanból B. 4 s. sz. alatt kk. Tamás Csah Zsuzsannát $\frac{2}{60}$ részben illető jutalékára és a B. 19. s. sz. alatt Tamás Csah Mária kk. nevére irt $\frac{4}{60}$ résznek fele azaz $\frac{2}{60}$ rész jutalékára, ezenkívül a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében a következő tulajdonostársak, u. m. a B. 16. és 18. s. sz. a. Josefovits Jakabot $\frac{21}{60}$ részben, — B. 27. s. sz. a. Stofcsik Mária $\frac{18}{60}$ részben, — a B. 24. s. sz. alatt Pazo Istvánné sz. Tamás Hrinda Zsuzsannát $\frac{3}{60}$ részben, — B. 25. s. sz. a. kk. Kozák Istvánt $\frac{3}{60}$ részben, — B. 26. s. sz. a. kk. Tamás Hrinda Mária $\frac{3}{60}$ részben illető jutalékára és végül a B. 19. s. sz. a. kk. Tamás Csah Mária $\frac{4}{60}$ részben (B. 3. s. sz. alattiból eredő) $\frac{2}{60}$ részben — és a B. 14. s. sz. a. Tamás Mária $\frac{6}{60}$ részben illető jutalékra az árverést 672 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi december hó 28-ik napján d. e. 10 órakor Láczfalván a községi bíró magán házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladottnak fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 12 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi nov. hó 17-ik napján.

Benő, kir. jbiró.

➔ Már megjelent és a „Zemplén“ nyomdájában kapható: ➔

„ZEMPLEN“
NAPTÁRA

AZ
1895-ik évre.

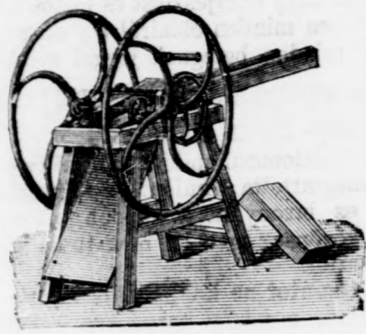
TIZENKETEDIK ÉVFOLYAM.

Ara 40 kr.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemeltartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecskaavágókat kézi vagy járgány hatásra.

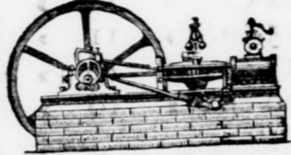
Répavágókat és tengerimorzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Őrlő- és daráló malmokat.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szésgyárberendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavarkészülékek, maláta- és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknék gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

A **thuzséri tehenészet vezetősége** ezennel tudatja, hogy az uradalomban készült kitünő minőségű **sajtot** mai napon „**Thuzséri sajt**” név alatt forgalomba hozza.

Megrendeléseket következő feltételek alatt fogad el a thuzséri tehenészet intézősége:

öt kilós csomagok **3 frt 85 kr.**

Egész sajt-kerek 18 kilótól felfelé 40-ig kilóját **60** krjával.

Métermázsás és ezen felüli megrendeléseket métermázsánknál **56 frttal**, mindent bérmentve, csomagolva, utánvét mellett szállít.

A sajt kitünő minősége és kisebb formája, főképp vidéki kereskedők, fogadósok és vasuti vendéglősöknek, nemkülönben magán-háztartásoknak is a legjobban ajánlható.

Kifogástalan minőségért és a megrendelések pontos végrehajtásáért kezeskedik:

a thuzséri tehenészet vezetősége

posta **Thuzsér**, Szabolcs-megye.

Szőlő-oltvány és amerikai szőlővessző eladás.

A tarczali ojtvány telepemen a jövő tavaszon ripária portális alanyon mintegy **40.000 db. fás ojtvány** lesz elszállítandó, melyekre megrendeléseket már most elfogadok, **ára ezrenként 120 frt**, — most őszi, vagy tavaszi szá litára mintegy **100.000 db. ripária portális és vitis szolonis** amerikai sima vesszők eladók, **ára ezrenként 10 frt.**

Uj szőlőtelepítést is Tokajtól Tolcsvaig huzódó hegyen hajlandó vagyok elvállalni. — Levelekre azonnal válaszolok.

Tarczalon, 1894. évi november 5.

Somlyai Sándor

szőlőtulajdonos.

Magyar konyha, kávéház és sörcsarnok!

Ajánlom Sátoralja-Ujhely és vidéke n. é. közönségének a főtéren s kor igényeinek megfelelően berendezett

Kávéházamat

továbbá ezzel kapcsolatban diszesen berendezett

Sörcsarnokomat

és magyar konyhámat

hol naponta *friss meleg és hideg ételek, villás reggelik, luxus és különlegességi ételek, friss csapolású Dreher-féle világos*

Korona-sör

stb. kaphatók.

A n. é. közönség szíves látogatását és kegyes pártfogását kéri

Takáts János

kávéház- és sörcsarnok-tulajdonos
S.-A.-Ujhely, főtér.

Villás reggelik és mindennemű luxus ételek!

Gyors és pontos kiszolgálati

Dreher-féle világos korona-sör!

KLEIN GÉZA

fűszer-, festék- és vegyeskereskedő
S.-A.-UJHELY. (Papsor-utca.)

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe kitünő minőségű gyöngyösi asztali **fehér borait**, literenként **32-40 krig**; — egyszersmind saját töltésű folyékony szénsavból készült **vegytisztá szikvizét**, **1 nagy üveg ára 4 kr.**, — ugyszintén finom szagtalan **szalon-köszenet** házhoz szállítva métermázsáját **1 frt 10 krért.**

Eladó

Méltóságos Gróf Vay Tihamér kis-bárai uradalmában egy **üveges kocsi eladó** ott meg is tekinthető.

A vételárra vonatkozólag értekezhetni **Juhász Jenő** uradalmi ügyvéd ural S.-A.-Ujhelyben.

REMÉNYI VENDEL

czipész

SÁROSPATAKON

Ajánlja a n. é. közönségnek 25 év óta fennálló megnagyobított s kitünő munkásokkal ellátott **czipész üzletét** — ajánlkozik **férfi-, női-, és gyermekczipőknek** készítésére, — mindennemű nagyvárosi varott munkák elkészítésére **izlésesen** és **rövid idő** alatt.

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

mely csak Tokajban létezik
állami kedvezménynyel kitüntetve.

A magyar királyi kereskedelmi miniszterium felügyelete alatt.

Arany érmek: Páris, Bordeaux Nizza, Brüssel, Haaga, London, Berlin és Chicagó kiállításaitól.

1894. Bécsi nemzetközi kiállitason diszoklevél mint legmagasabb kitüntetés

Óvakodjunk értéktelen utánzásoktól.

Valódi tokaji Cognac Tokajból

Csakis ezen
címerével

Tokaj város
valódi borkivonat.

Kapható: Minden nagyobb fűszer- és csemege kereskedésben, gyógyszerárakban, továbbá minden jobb vendéglő és kávéházban.

S.-a.-Ujhely, nyomatott a „Zemplén” gyorsajtóján.